

กฎหมายระหว่างประเทศ

INTERNATIONAL LAW

หน่วยที่ 6

การระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศโดยสันติวิธี

ดร.ศาสดา วิริยานุพงษ์, Docteur en droit

ประวัติผู้บรรยายโดยสังเขป

การศึกษา

- **ปริญญาเอกทางกฎหมาย (กฎหมายมหาชน)** เกียรตินิยมดีมาก ด้วยความชื่นชมเป็นเอกฉันท์ของคณะกรรมการสอบ (avec les félicitations du jury à l'unanimité) มหาวิทยาลัยนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ แห่งกรุงปารีส - ปารีส 2 (PANTHÉON-ASSAS) กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส
- **ปริญญาชั้นสูง (กฎหมายรัฐธรรมนูญ)** มหาวิทยาลัยนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ แห่งกรุงปารีส - ปารีส 2 (PANTHÉON-ASSAS) กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส
- **นิติศาสตร์บัณฑิต** มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
- **มัธยมศึกษา** โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

การอบรมที่สำคัญ

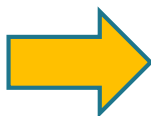
- หลักสูตรการปฏิบัติการจิตวิทยาฝ่ายอำนวยการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย
- หลักสูตรนักบริหารระดับสูง “ธรรมศาสตร์เพื่อสังคม” สถาบันวิทยาการธรรมศาสตร์เพื่อสังคม มูลนิธิสถาบันวิทยาการธรรมศาสตร์เพื่อสังคม

การทำงาน

- อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อนุกรรมการด้านการเงิน การธนาคาร สถาบันการเงินและตลาดทุน ในคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา
- นักวิจัยด้านกฎหมาย สถาบันนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- ผู้อำนวยการวิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ (มศว.ภาคใต้) (2556-2560)
- รองคณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (มศว.ภาคใต้)
- ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- ผู้ช่วยดำเนินงานสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (รัฐธรรมนูญ 2540)
- อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ฯลฯ

ข้อพิพาทระหว่างประเทศ

หมายถึง ปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างประเทศที่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ในประเด็นข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริง

ข้อพิพาททางการเมือง

หมายถึง ข้อเท็จจริงซึ่งเหมาะที่จะใช้วิธีระงับข้อพิพาทโดยทางการเมือง

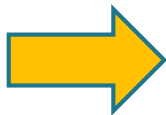
ข้อพิพาททางกฎหมาย

หมายถึง ข้อพิพาทซึ่งเหมาะที่จะใช้วิธีการระงับข้อพิพาทโดยทางกฎหมาย

แต่ถ้าฝ่ายที่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมียอมมอบข้อพิพาทนั้นให้อนุญาตตุลาการหรือองค์กรทางการศาลระหว่างประเทศเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ก็อาจกลายเป็นข้อพิพาททางการเมืองได้

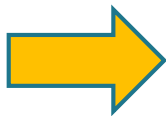
ในทางปฏิบัติการระงับข้อพิพาทมีอยู่ 2 ลักษณะ

ประการแรก

การระงับข้อพิพาทด้วยการใช้กำลัง ซึ่งโดยหลักการแล้วเป็นสิ่งที่มิชอบด้วยกฎหมาย เว้นแต่กรณีจะเข้าข่ายข้อยกเว้นที่กฎหมายอนุญาตให้กระทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันตัว

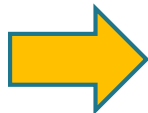
ประการที่สอง

การระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี

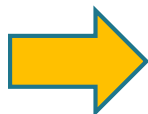
การระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี

พันธกรณีทั่วไปในการ
ระงับข้อพิพาทโดย
สันติวิธี

การใช้กำลังทหารเป็นข้อห้ามที่สำคัญยิ่งทางกฎหมายระหว่างประเทศ
พันธกรณีที่คู่ขนานกับหลักการนี้คือ **การระงับข้อพิพาทโดยสันติ**

เสรีภาพของรัฐในการ
เลือกวิธีการเพื่อระงับ
ข้อพิพาทอย่างสันติ

กฎหมายระหว่างประเทศมิได้มีข้อบังคับเกี่ยวกับวิธีการที่รัฐต้องใช้ในการ
ระงับข้อพิพาท โดยในทางปฏิบัติ รัฐมักเลือกใช้วิธีการระงับข้อพิพาท
ทางการทูตซึ่งไม่มีผลบังคับทางกฎหมายมากกว่าวิธีการทางการศาล

เป็นวิธีการที่ทำให้รัฐอ้าง
อธิปไตยของตนไว้ได้และ
สอดคล้องกับลักษณะของ
สังคมระหว่างประเทศที่
ประกอบด้วยรัฐอธิปไตย

สันติภาพเพื่อรับใช้ความยุติธรรม มิใช่ความยุติธรรมเพื่อรับใช้สันติภาพ

การระงับข้อพิพาททางการเมือง

SARTSADA WIRIYANUPONG

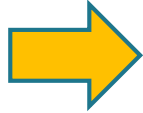
การระงับข้อพิพาททางการเมือง

การระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธีทางการเมืองระหว่างรัฐ

การระงับข้อพิพาทโดยองค์การระหว่างประเทศ

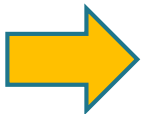
การระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธีทางการเมืองระหว่างรัฐ

การเจรจาทางการทูต

เป็นการระงับโดยรัฐฝ่ายต่างๆ ที่พิพาทกัน

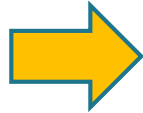
การเข้าร่วมโดยบุคคลที่สาม
ซึ่งมิใช่ฝ่ายในข้อพิพาท

ได้แก่ การจัดเจรจาไกล่เกลี่ย การประนีประนอม การสืบสวนหาข้อเท็จจริง

การเจรจาทางการทูต

พันธกรณีในการเจรจา

มูลฐาน มาจากกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ รัฐอาจยืนยันหรือระบุรายละเอียดของพันธกรณีดังกล่าวในสนธิสัญญา โดยอาจจะบ่งชี้ให้การเจรจาสำหรับการระงับข้อพิพาทในบางเรื่อง

หน้าที่ในทุกสถานการณ์ การเจรจาเป็นหน้าที่พื้นฐานของรัฐที่พิพาทกัน โดยไม่จำเป็นต้องมีการระบุไว้ในตัวบทใด

ผลของพันธกรณีในการเจรจามีหลายระดับ ขั้นต่ำสุดคือ หน้าที่ในการเริ่มการเจรจาเพื่อหาทางบรรลुข้อยุติ ขั้นต่อมาคือ ต้องทำการเจรจาอย่างสุจริตใจ

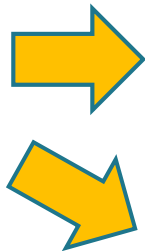
วิธีการในการเจรจา

อาจเกิดขึ้นแบบทวิภาคีหรือพหุภาคีก็ได้ เป็นการสนทนาที่นำไปสู่การยอมรับข้อยุติร่วมกัน ซึ่งมักทำกันในรูปของการทำสนธิสัญญา

การเข้าร่วมโดยบุคคลที่สาม ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในข้อพิพาท

การจัดเจรจาและการ
ไกล่เกลี่ย

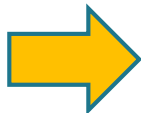
การจัดเจรจา เป็นการเข้าร่วมของรัฐที่สามที่เสนอตัวเข้าช่วยในการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทหรือได้รับเชิญ

เป็นจารีตประเพณี
ระหว่างประเทศที่มีการ
ประมวลไว้ในอนุสัญญา
กรุงเฮก ค.ศ.1899 และ
ค.ศ. 1907

การไกล่เกลี่ย เป็นการจัดให้มีการเจรจาระหว่างรัฐฝ่ายที่พิพาทกัน โดยผู้ที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยจะเสนอพื้นฐานของการเจรจาและมีส่วนในการดำเนินการเจรจา การระงับข้อพิพาทวิธีนี้แตกต่างจากการเจรจา ผู้ไกล่เกลี่ยทำหน้าที่เป็นตัวกลาง เชื่อมระหว่างคู่พิพาทที่ไม่ยอมติดต่อกันโดยตรง โดยอาจทำการเจรจากับคู่พิพาทแต่ละฝ่ายสลับกันไปเพื่อให้ตกลงยอมรับข้อเสนอขั้นสุดท้ายของคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่ง ที่เรียกว่า shuttle diplomacy

การเข้าร่วมโดยบุคคลที่สาม ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในข้อพิพาท

การสืบสวนหา
ข้อเท็จจริง

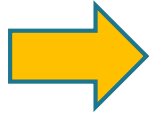
ลักษณะ เป็นการค้นหาข้อเท็จจริงอันเป็นต้นกำเนิดของการพิพาทและนำเสนอต่อฝ่ายที่พิพาทกันในรูปของรายงาน โดยมอบหมายให้คณะบุคคลที่เรียกว่า คณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริง ดำเนินการตามผลการตกลงระหว่างรัฐที่พิพาทกัน โดยมีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อวินิจฉัยว่าฝ่ายใดถูกหรือผิด แต่หากข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติทางใดทางหนึ่งก็อาจวินิจฉัยได้

มูลฐานทางสนธิสัญญาและทางปฏิบัติ ถูกกำหนดขึ้นในอนุสัญญากรุงเฮก ค.ศ. 1899 และได้รับการยืนยันในอนุสัญญากรุงเฮก ค.ศ. 1907

การเข้าร่วมโดยบุคคลที่สาม ซึ่งมีใช้ฝ่ายในข้อพิพาท

การประนีประนอม
ระหว่างประเทศ

นิยาม ลักษณะและผลทางกฎหมาย เป็นการพิจารณาข้อพิพาทโดยองค์กรที่ถูกตั้งขึ้นโดยความยินยอมของรัฐฝ่ายที่พิพาทกัน องค์กรประนีประนอมจะเสนอข้อยุติให้กับรัฐที่พิพาทแต่ไม่ได้มีผลบังคับทางกฎหมายแต่อย่างใด

การดำเนินการ ได้มีการกำหนดวิธีการไว้ในสนธิสัญญาต่างๆ อาทิ มาตรา 42 ของกติกา ค.ศ. 1966 ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและทางการเมือง แต่ในทางปฏิบัติ การใช้วิธีการนี้ยังคงค่อนข้างจำกัด โดยฝ่ายที่ไม่มั่นใจว่าจะได้รับชัยชนะก็มักจะไม่กล้าเสี่ยงใช้วิธีการดังกล่าว

การระงับข้อพิพาทโดยองค์การระหว่างประเทศ

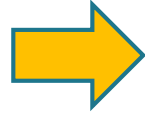
องค์การระหว่างประเทศระดับสากลที่มีเขตอำนาจทั่วไป : องค์การสหประชาชาติ

องค์การระหว่างประเทศระดับภูมิภาคซึ่งมีเขตอำนาจด้านการเมือง

องค์การระหว่างประเทศที่มีเขตอำนาจทางเศรษฐกิจและทางเทคนิค

องค์การระหว่างประเทศระดับสากลที่มีเขตอำนาจทั่วไป : องค์การ สหประชาชาติ

หลักการทั่วไป

มาตรา 1 วรรค 1 ของกฎบัตร การระงับข้อพิพาทถูกจัดอยู่ในวัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งขององค์การสหประชาชาติ

โดยหลักการแล้ว เขตอำนาจของสหประชาชาติจำกัดอยู่เพียงข้อพิพาทที่ร้ายแรงซึ่งเป็นภัยต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ แต่ในทางปฏิบัติ สหประชาชาติอาจถือโอกาสพิจารณาเรื่องที่มีความสำคัญไม่มากนัก เพื่อเตือนให้รัฐเคารพหลักการสำคัญก็ได้ สหประชาชาติอาจปฏิบัติภารกิจโดยการสืบสวนหาข้อเท็จจริง การไกล่เกลี่ย หรือการประนีประนอม

องค์การระหว่างประเทศระดับสากลที่มีเขตอำนาจทั่วไป : องค์การ สหประชาชาติ

การดำเนินการระงับ
ข้อพิพาทโดยองค์กร
ต่าง ๆ ของ
สหประชาชาติ

คณะมนตรีความมั่นคง ตามมาตรา 24 วรรค 1 ของกฎบัตร เป็นองค์กรที่ได้รับมอบความรับผิดชอบในเรื่องสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ มีอำนาจระงับข้อพิพาทด้วยตนเอง และทำข้อเสนอแนะวิธีการระงับข้อพิพาทให้รัฐที่เกี่ยวข้อง

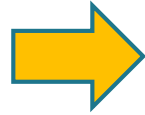
สมัชชา ประกอบด้วยผู้แทนจากรัฐสมาชิกทั้งหมด สมัชชาอาจร้องขอให้คณะมนตรีความมั่นคง พิจารณาปัญหาที่เป็นอันตรายต่อสันติภาพ

เลขาธิการสหประชาชาติ มีอำนาจหน้าที่ทางการทูต ตามมาตรา 99 เลขาธิการสหประชาชาติอาจเป็นผู้ร้องให้คณะมนตรีความมั่นคงพิจารณาปัญหาขัดแย้ง

องค์การระหว่างประเทศระดับภูมิภาคซึ่งมีเขตอำนาจด้านการเมือง

ความสัมพันธ์

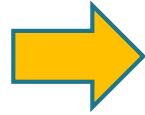

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การสหประชาชาติกับองค์การระหว่างประเทศระดับภูมิภาค

หากมีปัญหาเรื่องเขตอำนาจซ้อนกันระหว่างองค์การสหประชาชาติกับองค์การระหว่างประเทศระดับภูมิภาค สหประชาชาติจะมีเขตอำนาจแต่เพียงผู้เดียว

องค์การระหว่างประเทศระดับภูมิภาคซึ่งมีเขตอำนาจด้านการเมือง

กระบวนการ

กระบวนการระงับข้อพิพาทที่มีใช้ทางการศาลขององค์การระหว่างประเทศระดับภูมิภาค

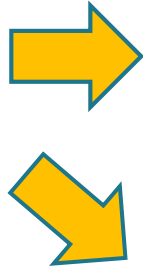
ข้อพิจารณาทั่วไป องค์การระหว่างประเทศระดับภูมิภาคส่วนใหญ่มีอำนาจที่จะใช้วิธีการระงับข้อพิพาททางการทูต เช่น การเจรจา การไกล่เกลี่ย

ระบบขององค์การรัฐอเมริกา องค์การสหภาพแอฟริกา สันนิบาตแห่งรัฐอาหรับ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้-อาเซียน

องค์การระหว่างประเทศที่มีเขตอำนาจทางเศรษฐกิจและทางเทคนิค

องค์การระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจ

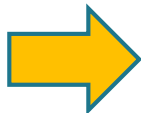

ข้อสังเกตทั่วไป ข้อพิพาททางเศรษฐกิจมีลักษณะพิเศษ คือ ประการแรก การปราศจากองค์กรและกลไกเฉพาะในการระงับข้อพิพาท ประการที่สอง การใช้การระงับข้อพิพาทที่มีใช้ทางการศาลเป็นหลัก

วิธีการระงับข้อพิพาท 1. ในกรอบงานของแกตต์และองค์การการค้าโลก ถูกพัฒนาจากการแจ้งและการหารือมาเป็นการประนีประนอม และมีแนวโน้มที่จะทำให้กระบวนการระงับข้อพิพาทเป็นทางการขึ้น **2. ความตกลงสินค้าโภคภัณฑ์** มักมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับคณะมนตรีอันเป็นองค์กรระดับระหว่างรัฐซึ่งอาจลงโทษรัฐผู้ละเมิดหรือฝ่าฝืนสนธิสัญญาได้

องค์การระหว่างประเทศที่มีเขตอำนาจทางเศรษฐกิจและทางเทคนิค

องค์การระหว่าง
ประเทศทางเทคนิค

นอกจากลักษณะต่างๆ เช่นเดียวกับองค์การระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจแล้ว ระบบการระงับข้อพิพาททางศาลมีบทบาทมากขึ้นด้วย

ธรรมนูญขององค์การอนามัยโลก มาตรา 75 กำหนดให้ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเป็นผู้พิจารณาปัญหาได้ ธรรมนูญของยูเนสโก มาตรา 14 วรรค 2 เปิดทางเลือกให้ใช้ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศหรืออนุญาโตตุลาการ องค์การทางเทคนิคอาจเสนอข้อยุติสำหรับข้อพิพาทระหว่างรัฐสมาชิก

การระงับข้อพิพาททางศาล

SARTSADA WIRIYANUPONG

การระงับข้อพิพาททางศาล

การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ

การระงับข้อพิพาทโดยศาลระหว่างประเทศ

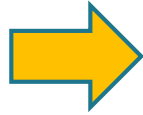
การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ

วิวัฒนาการ

การอนุญาโตตุลาการ

วิวัฒนาการ

อนุญาโตตุลาการ

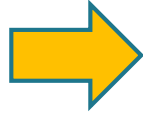
มีต้นกำเนิดก่อนศาลระหว่างประเทศเนื่องจากการเคารพอำนาจอธิปไตยของรับ
อย่างเคร่งครัด

วิธีการนี้ยังถูกนำมาใช้ระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชนต่างชาติในเรื่องการลงทุน
ของผู้ลงทุนซึ่งมักเป็นบริษัทข้ามชาติ

การอนุญาตตุลาการ

ลักษณะของความ
สมัครใจที่จะใช้
อนุญาตตุลาการ

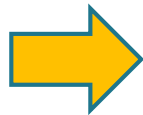
อนุญาตตุลาการจากการเลือกของฝ่ายที่พิพาทกัน ความตกลงใช้
อนุญาตตุลาการโดยสนธิสัญญาเรียกว่า ข้อตกลงแห่งอนุญาตตุลาการ
(compromis) ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายสนธิสัญญา

อนุญาตตุลาการภาคบังคับ

- 1 รูปแบบของการแสดงเจตนาให้ใช้อนุญาตตุลาการภาคบังคับ-เกิดจากการ
ยอมรับล่วงหน้าก่อนจะมีข้อพิพาท
- 2 เทคนิคของข้อบทกำหนดการอนุญาตตุลาการ-เป็นการระบุเจตนายินยอมให้
มีการอนุญาตตุลาการไว้ในข้อบทของสนธิสัญญา
- 3 เทคนิคของการทำสนธิสัญญาแห่งการอนุญาตตุลาการ-การแสดงเจตนามุ่ง
ให้มีผลทางกฎหมาย
- 4 ขอบเขตการใช้ของอนุญาตตุลาการ-อาจใช้ได้กับข้อพิพาททุกประเภทซึ่งฝ่าย
ที่พิพาทกันต้องการ

การอนุญาตตุลาการ

องค์กร
อนุญาตตุลาการ

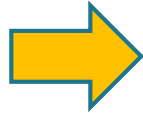
โครงสร้างขององค์กรอนุญาตตุลาการ มักถูกคัดเลือกจากนักนิติศาสตร์ นักการ
ทูต ผู้พิพากษา

อำนาจขององค์กรอนุญาตตุลาการ

- 1 อำนาจในการกำหนดเขตอำนาจของอนุญาตตุลาการ
- 2 อำนาจในการกำหนดกฎหมายที่ใช้บังคับ
- 3 อำนาจพิเศษในบางกรณี

การอนุญาตตุลาการ

การอนุญาตตุลาการ

การจัดตั้งศาลอนุญาตตุลาการ ศาลสถิตินุญาตตุลาการ ถูกตั้งขึ้นโดยผลของอนุสัญญากรุงเฮก ค.ศ. 1899

วิธีพิจารณาความ เป็นไปตามที่รัฐที่พิพาทตกลงกันในข้อตกลงแห่งอนุญาโตตุลาการหรือสนธิสัญญาอื่นใดที่ผูกพันรัฐที่เกี่ยวข้อง

คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ มีผลบังคับและผูกพันฝ่ายที่พิพาทซึ่งต้องออกมาตรการภายในทั้งปวงที่จำเป็นในการปฏิบัติตามคำชี้ขาด

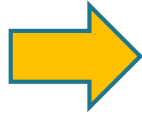
การระงับข้อพิพาทโดยศาลระหว่างประเทศ

ศาลยุติธรรมระหว่าง
ประเทศ

ศาลระหว่างประเทศอื่นๆ ที่
มีเขตอำนาจเฉพาะเรื่อง

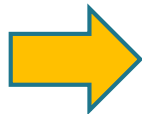
ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

การจัดตั้ง

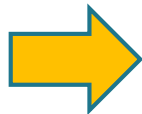
ถูกจัดตั้งขึ้นโดยกฎบัตรสหประชาชาติ ค.ศ. 1945 (หมวดที่ 14 ข้อ 92-96)

ตุลาการ

ประกอบด้วยสมาชิก 15 ราย จากรัฐสมาชิก และไม่อาจมีคนชาติเดียวกันปฏิบัติหน้าที่อยู่ได้เกินรัฐละ 1 คน

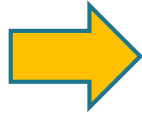
เขตอำนาจศาล

รัฐจะตกอยู่ภายใต้เขตอำนาจศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในการพิจารณาข้อพิพาทก็ต่อเมื่อให้ความยินยอมเท่านั้น

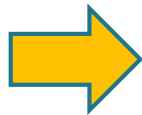
ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

กฎหมายที่ใช้บังคับ

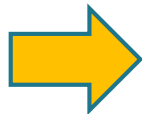
ศาลฯ พิจารณาตัดสินคดีโดยอาศัยกฎหมายระหว่างประเทศตามข้อ 38 ของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

การบังคับให้เป็นไปตามคำตัดสิน

ข้อ 94 วรรค 2 ของกฎบัตรสหประชาชาติให้อำนาจและดุลยพินิจแก่คณะมนตรีความมั่นคงเป็นผู้ออกมาตรการบังคับ (เป็นอำนาจในทางทฤษฎีที่ยังไม่เคยมีการนำมาใช้)

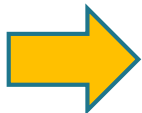
หน้าที่ศาลในการให้ความเห็นเชิงปรึกษา

ศาลฯ มีอำนาจให้ความเห็นเชิงปรึกษา โดยอาศัยอำนาจตามข้อ 96 ของกฎบัตรสหประชาชาติ และหมวดที่ 4 ของธรรมนูญศาลยุติธรรม

ศาลระหว่างประเทศอื่นๆ ที่มีเขตอำนาจเฉพาะเรื่อง

ศาลกฎหมายทะเล

ถูกจัดตั้งขึ้นโดยอนุสัญญาสหประชาชาติ ค.ศ. 1982 ว่าด้วยกฎหมายทะเล

องค์กรระงับข้อพิพาท
ในองค์การการค้าโลก

ระบบการระงับข้อพิพาทตามความตกลง ค.ศ. 1994

ศาลอาญาระหว่าง
ประเทศ

เกิดจากธรรมนูญกรุงโรมว่าด้วยศาลอาญาระหว่างประเทศ ค.ศ. 1998